رهنما

آستان قدس رضوی

۸۶

استخاره؛ فلسفه و چگونگی

سیدمحمد ضیایی



بسم الله الرحمن الرحیم

رهنما ۸٦ (استخاره فلسفه و چگونگی)

نویسنده:

سید محمد ضیایی

ناشر چاپی:

انتشارات آستان قدس رضوی - به نشر

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

رهنما ۸۶ (استخاره فلسفه و چگونگی)

مشخصات کتاب

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۶۵۴۳-۲۴-۶

شماره کتابشناسی ملی : ۲۷۸۸۶۰۹

عنوان و نام پدیدآور : استخاره؛ فلسفه و چگونگی/نویسنده سیدمحمد ضیایی.؛ به سفارش آستان قدس رضوی، معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی.

مشخصات نشر : مشهد: انتشارات قدی رضوی، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری : ۶۰ص.؛ ۱۱×۱۷س م.

فروست : رهنما؛ ۸۶.

یادداشت : کتابنامه.

موضوع : استخاره

رده بندی دیویی : ۲۹۷/۷۹

رده بندی کنگره : BP۲۷۲/۵/ض۹الف۵ ۱۳۹۱

سرشناسه : ضیائی، سیدمحمد، ۱۳۵۰ -

شناسه افزوده : آستان قدس رضوی. معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی

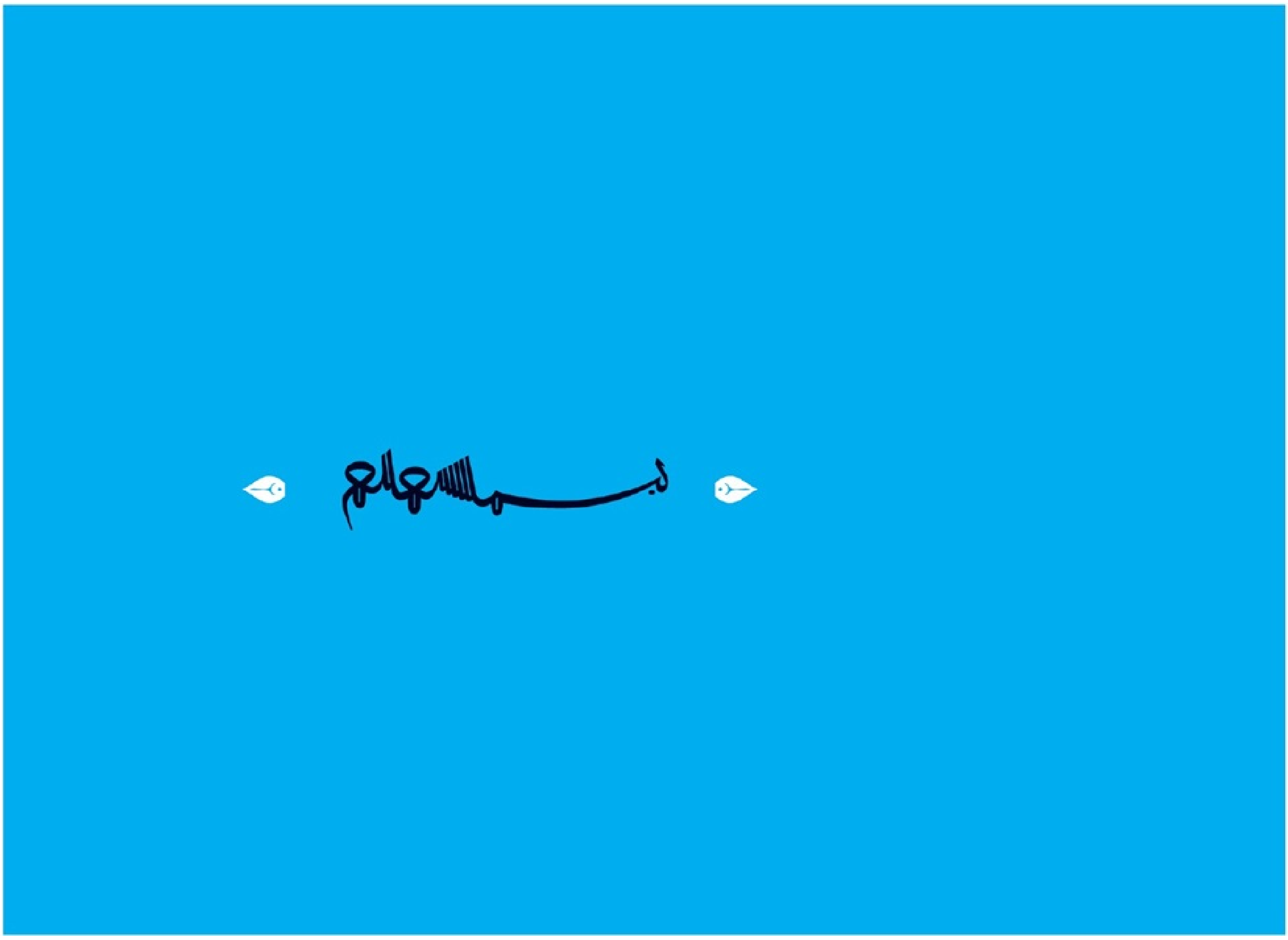
شناسه افزوده : موسسه انتشاراتی قدس رضوی

وضعیت فهرست نویسی : فیپا

ص:۱

اشاره

تصویر



ص:۲

تصویر



سرشناسه : ضیائی، محمد، ۱۳۵۰ -
عنوان و نام پدیدآور : استخاره؛ فلسفه و چگونگی/نویسنده سیدمحمد ضیایی.
مشخصات نشر : مشهد: انتشارات قدس رضوی، ۱۳۹۱.
فروست : رهنما؛ ۸۶.
شابک : 978-600-6543-24-6
وضعیت فهرست نویسی : فیپا
یادداشت : کتابنامه.
موضوع : استخاره
رده بندی کنگره : BP۲۷۲/۱۳۹۱۵ ۵الف۹ض/
رده بندی دیویی : ۲۹۷/۷۹
شماره کتابشناسی ملی : ۲۷۸۸۶۰۹
تاریخ درخواست : ۱۳۹۱/۰۲/۰۸
تاریخ پاسخگویی : ۱۳۹۱/۰۲/۱۳
کد پیگیری : 2787548

رهنما

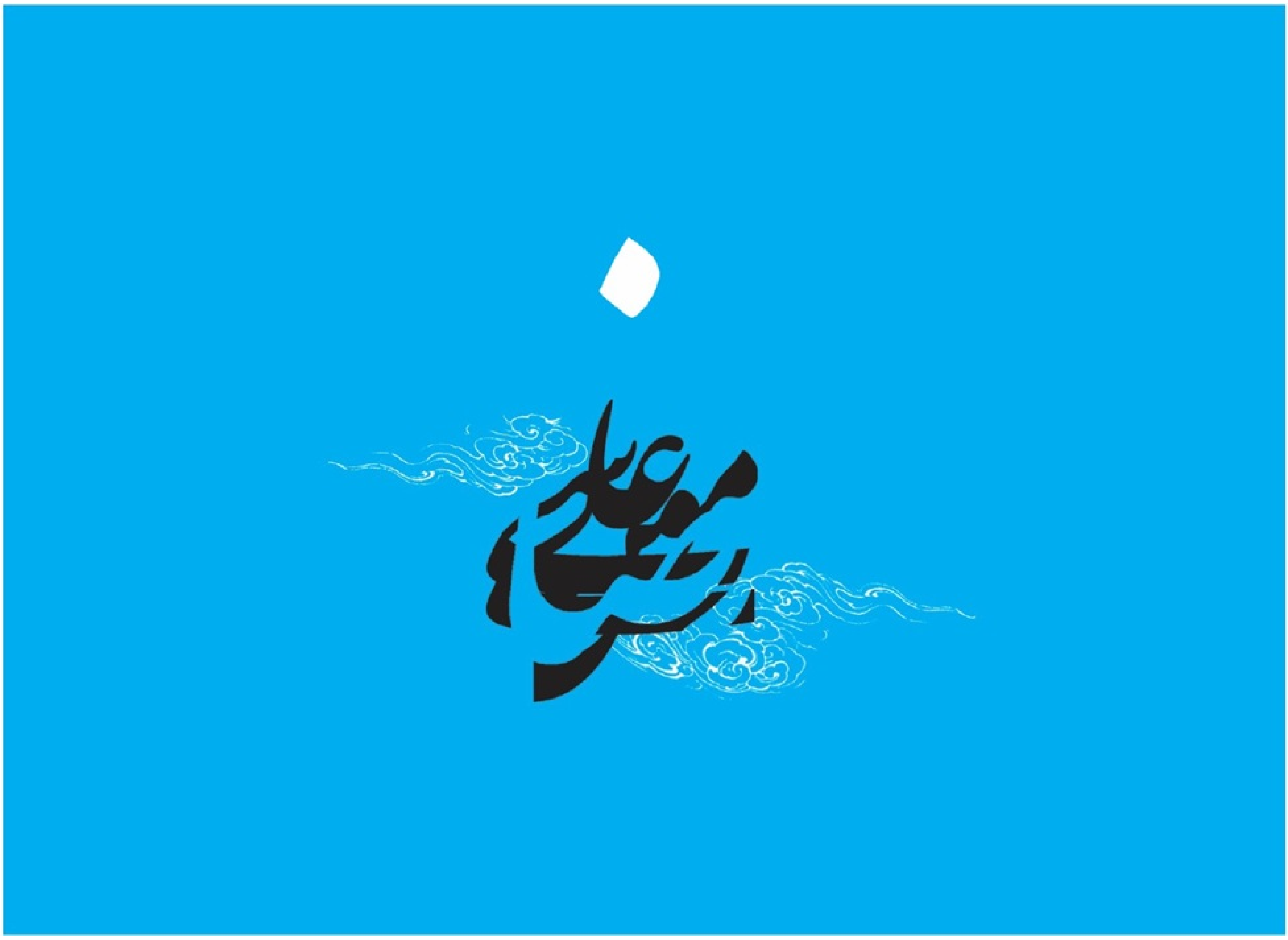
۸۶ **استخاره؛ فلسفه و چگونگی**

نویسنده: سیدمحمد ضیایی
آستان قدس رضوی
چاپ سوم: پاییز ۱۳۹۱ (ویرایش جدید)
معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی
نشانی: حرم مطهر امام‌رضا(ع)، ادارهٔ پاسخ‌گویی به سؤالات دینی و اطلاع‌رسانی
تلفن: ۳۲۰۲۰-۰۵۱۱ دورنگار: ۲۲۴۰۶۰۲-۰۵۱۱ rahnama@aqrazavi.org

به‌کوشش محمدحسین پورامینی
ویراستار: حسین حبیبی
طراح جلد: علی بیات
طراح لوگوی رهنما: مسعود نجابتی

ص:۳

تصویر



ص:۴۰

استخاره؛ فلسفه و چگونگی

هدف این نوشتار بررسی پرسش هایی از این دست است:

۱. استخاره به چه معناست و در چه اموری جایز است؟

۲. تفاوت استخاره با تفأل چیست؟

۳. استخاره چند گونه است و کدام نوع آن بهتر است؟

۴. آداب استخاره چیست؟

۵. آیا نیابت در استخاره جایز است؟

۶. آیا عمل به نتیجه استخاره واجب است؟

ص:۵

تصویر



مقدمه

انسـان در زنـدگی پر از مشـقت این جهان، اغلب خود را ناتوان و ضـعیف می بینـد؛ از این رو همواره به دنبال قـدرتی است که او را راهنمایی کند و از مشـکلات رهایی بخشد و بی شک این علم و قدرت باید منشأ و مبدئی فراطبیعی داشته باشد. این باوری فطری در انسان است؛ از این رو همواره برای جبران ضـعف هـای خویش، به هر آنچه که احتمال چنین تأثیری از آن بدهـد، تمسک می جویـد. این خواست فطری بشـر در بسـیاری مواقع موجب دست اندازی و سوء اسـتفاده شـیطان صـفتان شده و با رمالی، کهانت، فال بینی، سـحر و جادو و مانند اینها سعی در بهره کشـی از انسان های ضـعیف کرده اند. البته انسان هایی به دام آنان می افتند که راه خردورزی را بر خود بسـته اند. اما آنان که در تمام مراحل زندگی خویش تعقل می کنند، در مشـکلات و سردرگمی های شان نیز تلاش می کنند تا از راه عقل منحرف نشوند و بر خداوند که ایشان را در هر حال یار و یاور است، اعتماد و توکل دارند.

ص:۷

یاری خواستن از هستی بخش، شیوه مردان خداجوست. پروردگار کریم توسط آخرین پیامبرش که «رحمه للعالمین» نامیده اش، راه های گوناگونی برای برون رفت از سرگردانی در امور مختلف زندگی به ما آموخته است که از جمله آنها استخاره است.

در این نوشتار کوتاه، با معنا و مفهوم استخاره و مضامین صحیح و باطل آن آشنا خواهید شد. تمام این مطالب از گفتار معصومین و بزرگان دین استفاده شده است.

بر خود لازم می دانم از تلاش کسانی که در گردآوری این اثر، حقیر را یاری کردند، به ویژه برادر ارجمندم جناب آقای خندان قدردانی نمایم.

ص:۸

۱. معنای استخاره

«استخاره» در لغت به معنای خواستن بهترین، طلب خیر و نیکویی است و در اصطلاح به معنای طلب خیر و عافیت از خداوند متعال است که در روایات به آن سفارش شده و جزو دعاهایی است که برای آن آدابی نیز برشمرده شده است. اگر شخص در انجام کاری دچار شک و تردید شد، می تواند استخاره را به روش های مختلفی انجام دهد که بخشی از آنها در موضوع «اقسام و کیفیت استخاره» خواهد آمد.

استخاره در دو معنای اصطلاحی به کار می رود:

معنای اول، معنای حقیقی استخاره است (یعنی استخاره مطلق) که در اخبار و روایات ما از آن بیشتر نام برده شده و نزد خواص، متعارف است و آن، طلب خیر از خداست. این نوع استخاره در تمام کارهایی که انسان انجام می دهد، نیکو و مستحب است.

معنای دوم، استخاره با قرآن یا تسبیح و مانند آن است. همان طور که اشاره خواهیم کرد،

استخاره با قرآن و تسبیح نیز طلب خیر و شناخت سعادت است و با «تفأل» متفاوت است. انسان پس از آن که کاملاً در امری متحیر و سرگردان شد، به گونه ای که نه عقل خودش او را به خوبی و بدی امری راهنمایی کرد و نه عقل دیگری، و از سوی خداوند نیز درباره آن کار، تکلیف و فرمانی وجود نداشت و در نتیجه، هیچ راهی برای کشف خوب و بد در کار نبود، اگر کسی انسان را به یک سوی کار، دلگرم کند و با اراده راسخ، او را به انجام آن تصمیم وادارد، چه منّت بزرگی بر انسان خواهد داشت؟ این جاست که دین داران می گویند: خدای عالم که پناه بیچارگان و دادرس افتادگان است، در مواقع تحیّر و دودلی، راهی پیش روی انسان نهاده و اگر انسان با این حال اضطرار به او پناه ببرد و از او راهنمایی بجوید، خدای جهان که دانا بر پیدا و نهان است، دل بنده را به سویی می کشاند (در استخاره قلبی) و راهنمای قلب او می شود؛ زیرا که او مقلب القلوب است؛ یا این که دست او را به یک طرف

تسبیح می برد (در هنگام استخاره با تسبیح) یا به وسیله قرآن، دل او را گرم می کند (در استخاره با قرآن). باید دانست که از روایات، صحّت هر دو معنا استفاده می شود. صاحب کتاب شریف «عروه الوثقی» که مراجع بزرگ تقلید غالبا بر آن حاشیه نگاشته اند، در بحث استخاره می فرماید:

«استخاره به معنای طلب خیر از پروردگار است و به معنای درخواست مقدرات الهی است، در هنگامی که شخص، مردد در اصل مسافرت یا راه آن یا هر چیز دیگری شده باشد. امر به استخاره برای سفر و هر امر مهم دیگر و کارهایی که خطر در آن هست، در حد استفاضه(۱) می باشد».(۲)

مقام معظم رهبری می فرمایند:

ص:۱۱

۱- . یعنی روایات آن به اندازه ای زیاد است که انسان مطمئن می شود این مطلب از ناحیه ائمه اطهار رسیده است.

۲- . سید محمدکاظم یزدی، عروه الوثقی، کتاب الحج، آداب سفر، ادب اول .

«استخاره برای رفع حیرت و تردید در انجام کارهای مباح است؛ اعم از این که تردید در اصل عمل باشد یا در چگونگی انجام آن. بنابراین در کارهای خیر که در آنها حیرت وجود ندارد، استخاره لازم نیست و همچنین استخاره برای آگاهی از آینده شخص یا عمل نمی باشد».(۱)

آیه الله فاضل لنکرانی می فرماید:

«استخاره به معنای طلب خیر و مشورت گیری و شناخت خیر، در ترجیح دادن یکی از دو کار، بر دیگری است».(۲)

ص:۱۲

۱- . مقام معظم رهبری، اجوبه الاستفتائات، ص ۳۱۹، س ۱۴۳۵.

۲- . «طلب الخیر و الاستشاره و معرفه الخیر فی ترجیح احد الفعلین علی الآخر لیعمل به»، آیهالله فاضل لنکرانی، جامع المسائل، ج ۲، ص ۶۱۶، س ۱۶۴۵.

۲. فرق استخاره با تفأل

تفأل به قرآن، به معنای درخواست پیش گویی، آگاهی از عاقبت کار و خبر یافتن از غیب است. تفأل به قرآن، مکروه است و در روایتی از امام صادق این امر که قرآن را کتاب تفأل قرار دهند، نهی شده است.(۱) گرچه سند این روایت قوی نیست، اما نقل مرحوم کلینی و فتوای بعضی از علما به مضمون این روایت، بر اعتبار آن افزوده است. صاحب «وسائل الشیعه» در باب ۳۸ از ابواب قرائت قرآن (باب جواز استخاره به قرآن، بلکه استحباب آن و کراهت تفأل به آن) آورده است:

«الاستخاره طلب الخیره و معرفه الخیر فی ترجیح أحد الفعلین علی الآخر لیعمل به و التفاؤل معرفه عواقب الأمور و أحوال غائب و نحو ذلک»؛ (=استخاره، طلب خیر و شناختن تصمیم بهتر در هنگام عمل

ص:۱۳

۱- . شیخ حرّ عاملی، وسائل الشیعه، ج ۶، ص ۲۳۳، أبواب قرائت القرآن، باب ۳۸، ح ۲.

می باشد؛ اما تفأل، شناخت عاقبت کارها و آنچه از انسان مخفی است می باشد).

این توضیح در کلام دیگر بزرگانی چون صاحب «مفتاح الکرامه» و «جواهر» و «عروه الوثقی»(۱) نیز آمده است. آیه الله فاضل لنکرانی در معنای تفأل می فرماید:

«شناخت عواقب کارها و کشف امور مخفی که در روایات از آن نهی شده است».(۲)

آیه الله مکارم شیرازی نیز در «مفاتیح نوین» چنین آورده اند:

«استخاره را با فال نباید اشتباه کرد. بسیار دیده شده که افراد پیشنهاد می کنند که برای ما استخاره کنید آیا در فلان کار موفق خواهیم شد یا نه؟ آیا فلان حاجت ما روا می گردد یا

۱- . سید محمد جواد آملی، مفتاح الکرامه، ج ۹، ص ۲۵۷ ؛ محمدحسن نجفی، جواهر الکلام، ج ۱۲، ص ۱۷۰ ؛ سید محمدکاظم یزدی، عروه الوثقی، کتاب الحج، آداب السفر ادب اول.

۲- . «معرفه عواقب الامور و المغیبات فقد نهی عنه» جامع المسائل، ج ۴، ص ۸۷۵. عن ابی عبدالله قال: «لا تتفأل بالقرآن»، جامع المسائل، ج ۲، ص ۶۱۷، س ۱۶۴۵.

نه؟ آنها استخاره را با پیش گویی از آینده اشتباه می گیرند. استخاره فقط برای این است که اگر در انجام کاری تردید داریم و با مشورت و مطالعه حل نشد، برای تصمیم گیری استخاره کنیم؛ گویی با خداوند مشورت می نماییم».(۱)

۳. اهمیت و جایگاه استخاره

اشاره

شاید در بیان اهمیت استخاره همین بس باشد که در کتاب حج، به مناسبت آداب سفر، روایات بسیاری در ابواب استخاره آمده است. این روایات به چند دسته تقسیم می شود:

۱.۳ .سفارش به استخاره، پیش از مشاوره

امام صادق فرمودند:

ص:۱۵

۱- . آیهالله مکارم شیرازی، مفاتیح نوین، ص ۱۱۱۸.

«هرگاه یکی از شما خواست کاری انجام دهد، پیش از مشورت با خداوند تبارک و تعالی، با کسی درباره آن مشورت نکند. از حضرت پرسیدند: مشورت با خداوند چگونه است؟ فرمودند: ابتدا در آن کار از خداوند طلب خیر کن؛ سپس مشورت بگیر. اگر شروع کارت با استخاره از خداوند باشد، او خیر را بر زبان هر کسی که بخواهد، جاری می کند».(۱)

۲.۳.مذمت شروع کار، بدون استخاره

از امام صادق روایت شده است:

«هر کس در امری، بدون استخاره داخل شود و به بلایی مبتلا شود، خداوند او را در آن بلا اجر ندهد».(۲)

همچنین فرمودند:

ص:۱۶

۱- . وسائل الشیعه، أبواب صلاه الاستخاره، باب ۵، حدیث ۲ (چاپ آل البیت ج ۸ ص ۷۴).

۲- . همان، باب۵، ص۲۱۷، ح۱.

«حق تعالی می فرماید: از شقاوت بنده ام آن است که در کارهایش از من طلب خیر نکند».(۱)

۳.۳ .سفارش به فراگیری استخاره، همانند فراگیری قرآن

از امام باقر روایت شده است:

«ما استخاره را یاد می گرفتیم؛ همان گونه که سوره های قرآن را می آموختیم».(۲)

بنا بر حدیثی که در منابع اهل سنت از طریق جابر بن عبدالله و در منابع شیعی از حضرت امام جعفر صادق نقل شده است، پیامبر به اصحاب خود استخاره می آموختند؛ همان گونه که قرآن مجید را تعلیم می دادند.(۳)

ص:۱۷

۱- . همان.

۲- . همان، ۲۰۷، ح ۹.

۳- . مستدرک الوسائل و مستنبط المسائل، ج ۶، ص ۲۳۶ و ۲۳۷؛ صحیح بخاری، رقم۱۱۶۶؛ فتح الأبواب، ص ۱۵۰؛ المعتبر فی شرح المختصر، ج ۲، ص ۳۷۵؛ مجلسی، بحار الأنوار، ج ۸۸ ص ۲۲۸.

۴.۳ .فراوانی روایات وارده در کیفیت استخاره

در بخش اقسام استخاره، به برخی از این روایات اشاره خواهیم کرد.

۴. آثار استخاره

امام صادق می فرمایند:

«مَا اسْتَخارَ اللّه عَزَّوَجَلَّ عَبْدٌ مُؤْمِنٌ الاّ خارَ لَهُ»؛ (=هیچ بنده باایمانی از خداوند طلب خیر نکرد، مگر آن که پروردگار سعادت او را فراهم ساخت).(۱)

همچنین به فرموده ایشان بلاها وگرفتاری های بعد از عمل به استخاره، موجب پاداش الهی است.(۲)

۱- . بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۲۲۴، ح ۴.

۲- . همان، ص۲۲۳.

امیرالمؤمنین می فرماید:

پیامبر اکرم مرا به سوی یمن فرستاد و به من سفارش کرد: «یا علی! کسی که استخاره کند، ضعیف و شکسته نمی شود».(۱)

مولای متقیان علی به فرزندش امام حسن فرمود:

«وَأَكْثِرِ الِاسْتِخارَه»؛ (=بسیار از خداوند طلب خیر کن).(۲)

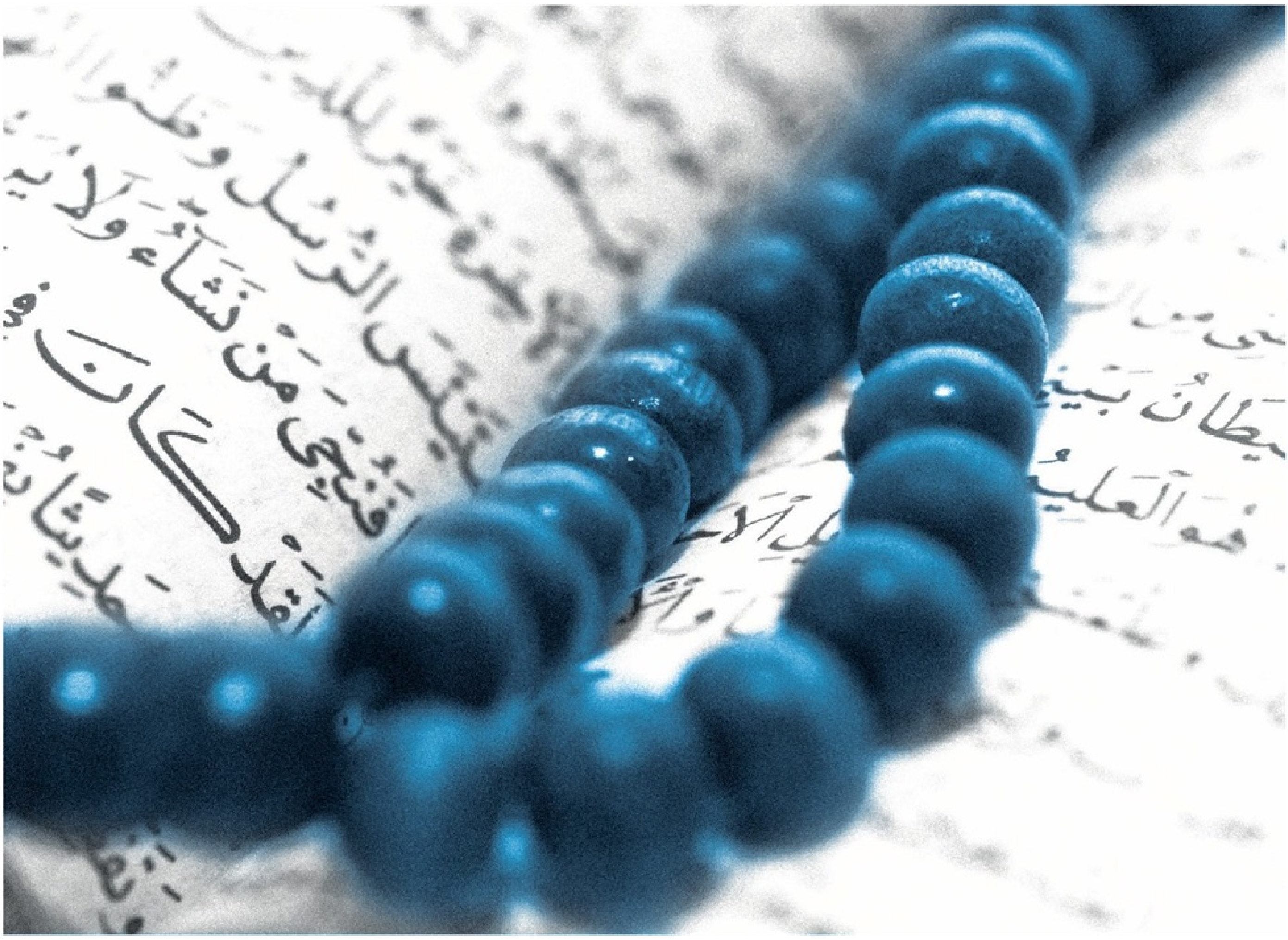
۵. دلایل جواز استخاره

۱. روایات بسیاری که در بیان اهمیت و آثار آن از ائمه اطهار رسیده و به نمونه ای از آنها اشاره شد.

۱- . وسائل الشیعه، ج ۵، ص۲۱۶، ح ۹.

۲- . نهج البلاغه، نامه ۳۱.

تصویر



ص:۲۰

۲. مجموعه روایاتی که در اقسام استخاره و کیفیت آن بیان خواهد شد.

۳. فتاوای فقها و بزرگان دین که در ادامه بحث نقل می شود.

آیه الله مکارم شیرازی می فرماید:

«بعضی از ناآگاهان در اعتبار اَسناد استخاره تردید می کنند؛ در حالی که ادلّه معتبری برای آن وجود دارد که برای توضیح بیشتر به کتاب القواعد الفقهیه، ذیل قاعده قرعه مراجعه کنید».(۱)

۶. شبهه شیخ شلتوت و پاسخ آن

آیه الله صافی می فرماید:

«از شیخ محمود شلتوت در رساله الاسلام چاپ دارالتقریب قاهره در تفسیر آیه شریفه

۱- . مفاتیح نوین، ص ۱۱۱۸؛ القواعد الفقهیه، ج ۱، ص ۳۷۴.

«و أَنْ تَسْتَقْسِمُوا بِالْأَزْلامِ» نقل شده که از اقسام استقسام به ازلام (نوعی قمار در عصر جاهلیت) استخاره به قرآن کریم و دانه های تسبیح می باشد و گمان ایشان این است که استخاره با مراجعه انسان به عقل خویش، منافات دارد و به واسطه استخاره گرفتن با قرآن، این کتاب شریف از وسایل شعوذه (فال بینی و سحر) می شود».

اما همان طور که گذشت، به هیچ وجه نمی توان استخاره به قرآن را به «استقسام به ازلام» تشبیه کرد؛ چرا که حقیقت استقسام بنابر معنای اول، شرک است (ر.ک: اصل رساله ایشان)؛ ثانیاً خبر گرفتن از آینده است؛ یعنی تفأل است و ثالثاً طلب خیر یا شرّ از بت هاست و حال آن که حقیقت استخاره، دعا و طلب حاجت و شناخت خیر و مصلحت بنده از خداوند متعال که دانای به غیب است، می باشد. بنابراین، فرق میان این دو، در حقیقت فرق میان شرک و توحید است.(۱)

۱- . الرساله السادسه مشروعیه الاستخاره و أنها لیست من الاستقسام بالأزلام.

۷. انواع استخاره وکیفیت آن

۱.۷ .استخاره با نماز و دعا

استخاره ای که پیامبر اکرم و ائمه اطهار تعلیم داده اند و به آن بسیار سفارش کرده اند، به صورت نماز و دعاست. نماز استخاره، نمازی مستحب و دورکعتی است؛ همانند نماز صبح که پس از پایان نماز، باید صد یا صدویک بار این دعا را خواند: «استخیرُ الله برحمته خیره فی عافیه»؛(۱)سپس باید بنا بر آنچه به دل الهام می شود، چه انجام کار مورد نظر و چه ترک آن، عمل کرد.

آیهالله مکارم شیرازی این گونه استخاره را «استخاره با الهام قلبی» نامیده اند و چنین

ص:۲۳

۱- . مطلب داخل پرانتز گرچه در روایت خاص نیامده، اما با استفاده از روایات دیگر و مطالبی که در «عروه الوثقی» کتاب حج، ادب اول از آداب سفر آمده، قابل استناد است. بنابر این خلاصه ترین دعای استخاره که جامع هم باشد و در همه جا بتوان از آن استفاده کرد، همین دعاست.

توضیح داده اند:

«مراد از استخاره قلبی آن است که انسان با حالت توجّه و تضرّع، با خدای خود مشورت می کند و از او می خواهد که راه صحیح را به وی نشان دهد و پس از آن، هر چه را که خداوند به قلب وی الهام کرد، انجام می دهد».

در روایتی از امام صادق نقل شده است که فرمود:

«اگر قصد انجام کاری را داری (و نمی دانی خوب است یا بد) با خداوند مشورت کن. اگر خداوند انجام آن کار را به قلب تو انداخت، پیروی کن؛ وگرنه انجام نده. روش استخاره قلبی این گونه است که پس از نماز واجب، به سجده می روی و صد مرتبه می گویی: «اَللّهُمَّ خِرْ لی»؛ (=یعنی خدایا تو برای من -آنچه را به صلاحم است- اختیار کن)؛ سپس به ما اهل بیت متوسّل می شوی و ما را شفیع قرار می دهی. پس از آن به قلبت توجّه کن و بنگر چه چیزی

ص:۲۴

به تو الهام می شود؛ همان را انجام بده».(۱)

همچنین در روایت معتبری آمده است که دو نفر از یاران امام علی بن موسی الرضا قصد سفر به مصر را داشتند؛ از امام پرسیدند: مصلحت آن است که از راه دریا برویم یا خشکی؟ حضرت فرمود:

«در غیر وقت نماز واجب، به مسجد بروید؛ دو رکعت نماز بخوانید؛ سپس یکصد مرتبه این ذکر را تکرار کنید: «أَسْتَخِيرُ الله»؛ آن گاه به قلب خویش بنگرید؛ هر چه به قلبتان افتاد، به همان عمل کنید».(۲)

بدیهی است که این گونه استخاره با توجه به مورد روایات - که سؤال از امر مهم و گاه

۱- . وسائل الشیعه، ج ۵، ص ۲۱۳، ح ۳.

۲- . همان، ص ۲۰۵، ابواب صلاه الاستخاره، باب ۱، ح ۴.

خطرناکی است - مربوط به موضوعات بسیار مهم است، نه موضوعات کوچک و ناچیز.(۱)

دعاهای مخصوصی نیز در اغلب منابع برای نماز استخاره ذکر شده است. از جمله این دعاها می توان به دعای استخاره از صحیفه سجادیه اشاره نمود:

«اللّهُمّ إنِیّ أَسْتَخِیرُکَ بِعِلْمِکَ، فَصَلّ عَلَی مُحَمّدٍ وَ آلِهِ، وَ اقْضِ لِی بِالْخِیَرَهِ وَ أَلْهِمْنَا مَعْرِفَهَ الِاخْتِیَارِ، وَ اجْعَلْ ذَلِکَ ذَرِیعَهً الَی الرّضَا بِمَا قَضَیْتَ لَنَا وَ التّسْلِیمِ لِمَا حَکَمْتَ فَأَزِحْ عَنّا رَیْبَ الِارْتِیَابِ، وَ أَیّدْنَا بِیَقِینِ الْمُخْلِصِینَ. وَ لَا تَسُمْنَا عَجْزَ الْمَعْرِفَهِ عَمّا تَخَیّرْتَ فَنَغْمِطَ قَدْرَکَ، وَ نَکْرَهَ مَوْضِعَ رِضَاکَ، وَ نَجْنَحَ الَی الّتِی هِیَ أَبْعَدُ مِنْ حُسْنِ الْعَاقِبَهِ، وَ أَقْرَبُ الَی ضِدّ الْعَافِیَهِ حَبّبْ الَیْنَا مَا نَکْرَهُ مِنْ قَضَائِکَ، وَ سَهّلْ عَلَیْنَا مَا نَسْتَصْعِبُ مِنْ حُکْمِکَ وَ أَلْهِمْنَا الِانْقِیَادَ لِمَا أَوْرَدْتَ عَلَیْنَا مِنْ مَشِیّتِکَ حَتّی لَا نُحِبّ تَأْخِیرَ مَا عَجّلْتَ، وَ لَا تَعْجِیلَ مَا أَخّرْتَ، وَ لَا نَکْرَهَ مَا أَحْبَبْتَ، وَ لَا نَتَخَیّرَ مَا کَرِهْتَ وَ اخْتِمْ لَنَا بِالّتِی هِیَ أَحْمَدُ عَاقِبَهً، وَ أَکْرَمُ مَصِیراً، انّکَ تُفِیدُ الْکَرِیمَهَ، وَ تُعْطِی الْجَسِیمَهَ، وَ تَفْعَلُ مَا تُرِیدُ، وَ أَنْتَ عَلَی کُلّ شَیْ ءٍ قَدِیرٌ»؛(۲)

ص:۲۶

۱- . مفاتیح نوین، ص ۱۱ .

۲- . صحیفه کامله سجادیه، دعای ۳۳.

(=خـدایا! از تو می خواهم که به دانائیت، خیر را برایم برگزینی. پس بر محمـد و آلش رحمت فرست، و درباره ام به خیر حکم فرمای، و ما را به حکمت اختیار خود ملهم ساز، و آن را برای ما وسیله رضا به قضا و تسلیم به حکم خود قرار ده، و به این وسیله، پریشانیِ شک و تردید را از ما دور گردان، و ما را به یقین مخلصـین تأییـد فرمای، و به خویشـتن وا مگذار، که از معرفت آنچه برای ما برگزیده ای فرو مانیم، تا آن جا که قدر تو را سبک شـماریم، و مورد رضای تو را مکروه داریم، و به چیزی که از حسن عاقبت دورتر و به خلاف عافیت نزدیک تر است، متمایل شویم. آنچه از قضای خود که ما از آن اکراه داریم، پیش ما محبوب ساز، و آنچه از حکم تو که دشوار می پنـداریم، بر ما آسان کن و ما را به گردن نهادن مشـیتی که بر ما وارد ساخته ای، ملهم ساز تا تأخیر آنچه را تعجیل فرموده ای، و تعجیل آنچه به تأخیر افکنده ای، دوست نداریم، و آنچه را تو دوست داری، مکروه نشـماریم و آنچه را مکروه داری، برنگزینیم و کـار مـا را به آنچه فرجامش پسـندیده تر و مآلش بهتر است، پایان بخش؛ زیرا که تو عطایای نفیس می دهی و نعمت های

بزرگ می بخشی، و تو بر هر کار قدرت بی پایان داری).

۲.۷ .استخاره با قرآن

نوع اول: از رسول گرامی اسلام نقل شده است که فرمود:

«هرگاه که خواهی با کتاب خدا استخاره کنی، ابتدا سه مرتبه سوره اخلاص را بخوان؛ آ ن گاه سه بار بر محمّد و آلش صلوات بفرست و سپس این دعا را بخوان:

«اَللّهُمَّ اِنّی تَفَأَّلْتُ بِکِتابِکَ، وَ تَوَکَّلْتُ عَلَیْکَ، فَاَرِنی مِنْ کِتابِکَ ما هُوَ مَکْتُومٌ مِنْ سِرِّکَ الْمَکْنُونِ فی غَیْبِکَ»؛ (=خدایا! به کتاب تو تفأّل می زنم (و استخاره می کنم) و بر تو توکّل می کنم؛ پس تو نیز از کتاب خود، آنچه در نهان غیب تو پنهان است، به من نشان ده).

سپس قرآن را بگشا و از سطر اول از صفحه اوّلِ سمت راست، مقصود خود را از خدا

بخواه».(۱)

نوع دوم: سیّد بن طاووس در کتاب «فتح الأبواب» گفته است:

«برای استخاره، قرآن را بردار و نخست، این دعا را بخوان:

«اَللّهُمَّ انْ كانَ فِی قَضائِکَ وَقَدَرِکَ، أَنْ تَمُنَّ عَلی اُمَّهِ نَبِیِّکَ، بِظُهُورِ وَلِیِّکَ وَابْنِ بِنْتِ نَبِیِّکَ، فَعَجِّلْ ذلِکَ وَسَهِّلْهُ وَیَسِّرْهُ وَکَمِّلْهُ، و اَخْرِجْ لِی آیَهً اَسْتَدِلُّ بِها عَلی أَمر فَأَئْتَمِرَ، أوْ نَهْی فَأَنْتَهی فِی عافِیَه»؛ (=خدایا! اگر قضا و قَدَرت این است که با ظهور ولیّت و فرزند پیامبرت بر امّت رسول خدا منّت گذاری، پس در ظهورش تعجیل و راهش را سهل و آسان قرار ده و برای من نشانه ای بیرون آور که یا در آن امری باشد که انجامش دهم و یا نهی باشد که ترکش کنم به عافیت و تندرستی).

سپس حاجت و مشکل خود را در نظر بگیر و آن گاه قرآن را بگشای؛ پس چون هفت

۱- . بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۲۴۱، حدیث ۱.

صفحه از آن را ورق زدی، در ورق هفتم، صفحه سمت چپ، هفت سطر را بشمار و در سطر هفتم، مطلب خویش را از آن آیه، دریاب». (۱)

نوع سوم: علامه مجلسی در «مفاتح الغیب» چنین آورده است:

«پس از درخواست خیر از جانب مقدس ربانی، قرآن مجید را می گشایند و به اولین آیه ای که در اولین سطر صفحه سمت راست می آید می نگرند. اگر مضمون آیه، نشانی از رحمت یا امر به خیر یا نظایر آن بود، باید کار مورد نظر را انجام داد، و اگر آیه، نشانه ای از غضب یا نهی از شری یا امر به عقوبتی و نظایر آن بود، انجام آن به صلاح نیست».(۲)

شیوه های دیگری نیز برای استخاره با قرآن در کتاب های «مفاتح الغیب»، مرحوم علّامه مجلسی و «مفاتیح الجنان» شیخ عباس قمی نقل شده است.

۱- . مفاتیح نوین، ص ۱۱۱۱ ؛ فتح الابواب، ص ۲۷۸ ؛ بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۲۴۲، ح ۴.

۲- . مفاتح الغیب، ص ۴۳.

۳.۷ .استخاره با تسبیح

از حضـرت صاحب الامر نقل کرده اند که اگر کسی بخواهد استخاره کند، دست کم سه بار سوره فاتحه و ده بار سوره قدر را خوانده و سپس این دعـا را سه مرتبه بخوانـد: «اللّهم إنی أسـتخیرک لعلمـک بعـاقبه الأمور، وأسـتخیرک لحسن ظنی بک فی المأمول والمحـذور، اللّهم ان کان الأـمر الفلاـنی ممـا قـد نیطت بالبرکه اعجازه وبوادیه، وحفت بالکرامه أیامه ولیالیه فخر لی، اللّهم فیه خیره ترد شـموسه ذلولا، وتقعض (تقعص) أیامه سـرورا، اللّهم اما أمر فأتمر، واما نهی فانتهی، اللّهم إنی أستخیرک برحمتک خیرا فی عافیه.»(۱)سپس باید حاجت خود را در نظر گرفته و مقداری از دانه های تسبیح (یا تعدادی سنگریزه) را گرفته و از بقیه جدا کند و دو تا دو تا بشمرد و در پایان، اگر فرد، باقی ماند، خوب است و اگر زوج باقی ماند، خوب نیست.

۱- . آیهالله بروجردی، جامع أحادیث شیعه، ج ۷، ص ۳۲۹ ؛ مفاتح الغیب، ص ۵۰.

استخاره با تسبیح، روش های دیگری نیز دارد که یکی از ساده ترین اقسام آن را علامه محمدباقر مجلسی از قول پدرشان، با واسطه از حضرت صاحب الامر روایت کرده است:

«در طریق استخاره با تسبیح، سه مرتبه صلوات بر محمد و آل محمد بفرستند و تسبیح را بگیرند و دو تا دو تا بشمارند؛ اگر طاق ماند، خوب است و اگر جفت ماند، بد است. والد مبرور (رحمه الله) به این روش بیشتر اوقات در اموری که در آن استعجالی بود، استخاره می کردند».(۱)

۴.۷ .استخاره با رقعه (قطعات کاغذ)

شیخ طوسی از حضرت امام جعفر صادق چنین نقل می کند که باید شش قطعهٔ کوچک کاغذ برداشت و در سه تای آنها نوشت: «بِسْمِ اللّهِ الرَّحْمنِ الرَّحیمِ، خِیَرَةً مِنَ اللّهِ الْعَزیزِ الحَکیمِ

ص:۳۲

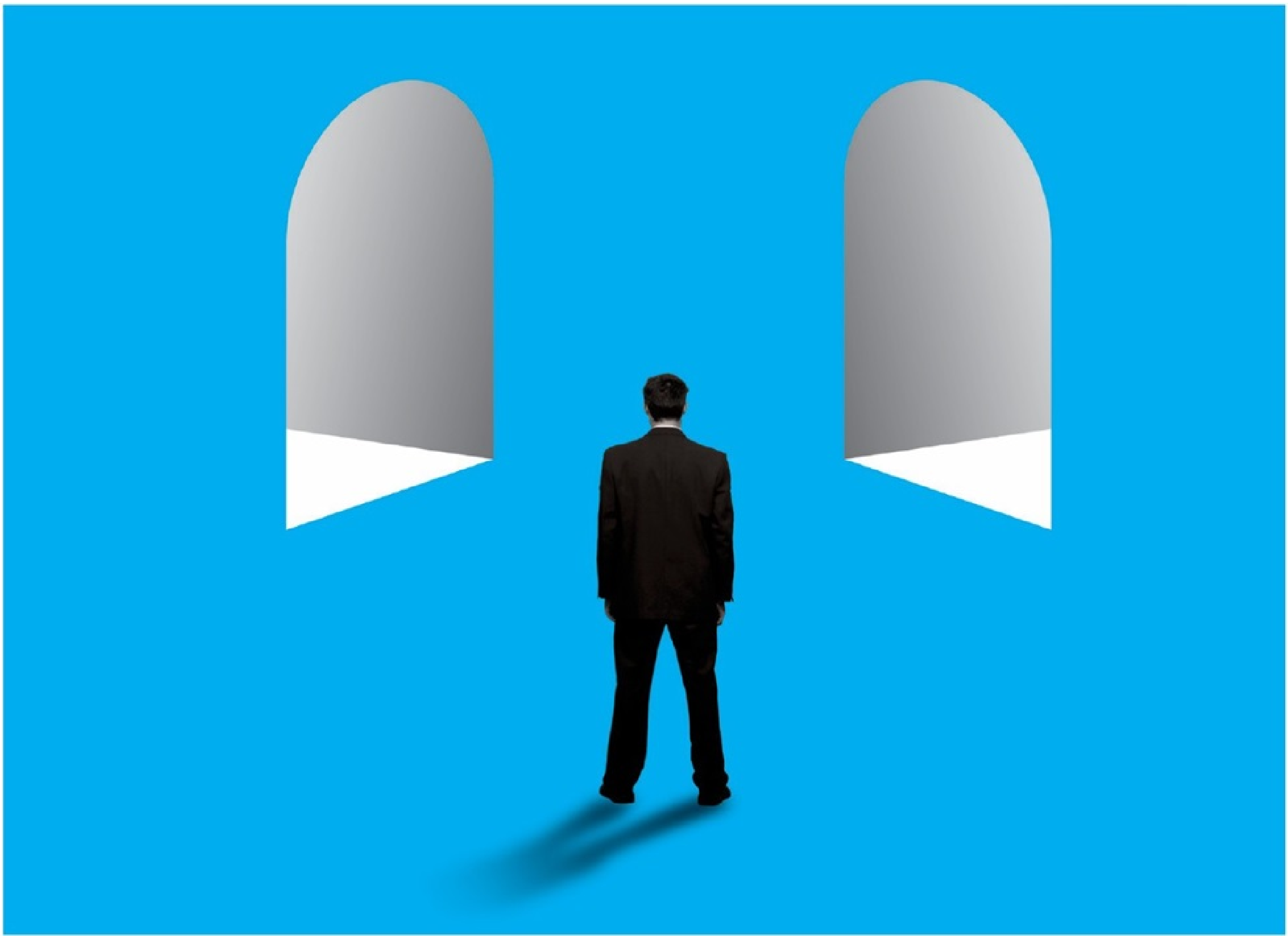
۱- . مفاتح الغیب، ص ۵۲.

، لِفُلانِ بنِ فُلانَه اِفْعَل» (به معنای انجام بده) ودر سه تای دیگر همین دعا ولی در پایان آن «لاتفعل» (انجام نده) آورد. سپس آنها را در زیر سجاده قرار داده، دو رکعت نماز به جا آورده، پس از پایان نماز، به سجده رفته و صد بار گفت: «أَستَخیرُ اللّهَ بِرَحْمَتِهِ، خِیَرَهً فی عافِیَه»؛ سپس نشست و گفت: «أللّهُمَّ خِرْ لی، وَاخْتَر لی فی جَمیعِ اُمُوری فی یُسْرٍ وَ عافِیَهٍ».

سپس باید کاغذها را یک به یک برداشت و باز کرد و خواند. اگر سه بار پی درپی «افعل» آمد، آن کاری را که اراده کرده ای، انجام بده (خوب است) و اگر سه بار پشت سر هم «لاتفعل» آمد، آن کار را انجام نده. اما اگر یک بار «إفعل» و بار دیگر «لاتفعل» به دست آمد، سه ورقه دیگر را بیرون بیاور که در مجموع پنج ورقه خارج شود؛ پس اگر سه بار «إفعل» بود و دو بار «لاتفعل»، آن کار را انجام بده، ولی اگر برعکس شد، انجام نده.(۱)

۱- . محمد بن یعقوب الکلینی، الکافی، ج ۳، ص ۴۷۱ ؛ بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۲۳۰، ح ۵.

تصویر



ص:۳۴

۸. عدم جواز استخاره با هر روشی

شیخ حرّ عاملی صاحب «وسائل الشیعه» در مباحث مربوط به نماز استخاره، بابی گشوده است به نام «باب عدم جواز الاستخاره بالخواتیم» که صاحب «مفتاح الکرامه» نیز آن را ذکر کرده، می فرماید:

«در وسائل الشیعه روایتی از طبرسی به اسناد از صاحب الأمر نقل شده که ظاهر آن دلالت می کند که استخاره با خواتیم جایز نیست». (۱)

مضمون روایتی که در ذیل آن آورده اند، به این معناست:

مرحوم حمیری در نامه ای به امام زمان از آن حضرت می پرسند:

«شخصی حاجتی دارد که نمی داند آیا انجام دهد یا خیر؛ در دو خاتم (انگشتری یا

۱- . سید محمد جواد العاملی، مفتاح الکرامه، ج ۹، ص ۲۴۷.

نامه مهر شـده) به طور جـداگانه می نویسـد: «آری، انجام بـده» و «نه، انجام نـده» ... آیا چنین اسـتخاره ای جایز است یا بایـد به گونه ای دیگر باشد؟».

امام عصر عج در پاسخ می فرمایند:

«آنچه که عالم (مراد یا حضرت موسی بن جعفر است یا خودشان) در این قسم از استخاره سنت کرده، استخاره به رقعه و نماز است».(۱)

۹. چه نوع استخاره ای بهتر است؟

گفته شد که اصل اسـتخاره، دعا و توجه به خداوند است و این که کدام قسم آن بهتر باشد، چندان مورد توجه بزرگان دین نبوده است. آری، می توان نسبت به شرایط گوناگون، نوعی

۱- . وسائل الشیعه، ج ۸، ص ۷۳، أبواب صلاه الاستخاره، باب ۳، ح ۱۰۱۱۱.

رتبه بندی را در نظر گرفت؛ مثلًا در جایی که شخص عجله دارد، غالباً استخاره با تسبیح انجام می شود؛ همان طور که در کلام علامه مجلسی گذشت. اما سیرهٔ علما غالبا استخاره با قرآن است. شاید یک وجه آن، این باشد که علاوه بر طلب خیر، مشورت با حق تعالی نیز در استخاره با قرآن جلوه بیشتری دارد؛ چراکه از آیه شریفه معمولاً می توان بعضی از رهنمودهای الهی را در مورد آن کار به دست آورد.

۱۰. آداب استخاره

اشاره

در روایات معصومین آداب ویژه ای برای استخاره به معنای معروف آن، بیان شده؛ مانند طهارت، استخاره در حال سجود(۱) و رو به قبله بودن و حالت توجّه و ارتباط قلبی با

ص:۳۷

۱- . جواهرالکلام، ج ۱۲، ص ۱۶۲.

خداوند و استغفار به هنگام استخاره و مانند آن.

مرحوم کفعمی از بزرگان دین نقل می کند:

«در آداب استخاره، رو به قبله بودن و انگشتر عقیق با نقش محمد صلوات الله علیه و علی علیه السلام در دست داشتن و سخن نگفتن، شرط است. نیز هرگاه استخاره خوب نیاید، استخاره کننده نباید آن را با کراهت بپذیرد؛ بلکه باید به درگاه خداوند شکر و بر او توکل نماید».(۱)

۱.۱۰ مکانی

استخاره در مسجد و حرم رسول الله و حرم ائمه اطهار به ویژه حرم امام حسین و به طور کلی، هر مکان دارای شرافتی سفارش شده است.(۲)

۱- . کفعمی، المصباح، فصل ۳۵، ص ۳۹۲.

۲- . جواهر الکلام، ج ۱۲، ص ۱۶۱.

۲.۱۰ زمانی

یکی از بهترین مواقع برای استخاره، هنگام نماز و بعد از آن است. در حدیثی از امام صادق آمده است:

«دقت و نظر و استخاره ات را در هنگام نماز و بعد از آن انجام بده؛ چراکه در هنگام نماز، شیطان بیش از هر زمان دیگر از انسان دور است».(۱)

و در حدیثی دیگری می فرمایند:

در سجده آخر نماز شب، از خداوند طلب خیر کن و صدویک بار بگو: «أَسْتَخِيرُاللّٰه بِرَحْمَتِهِ».(۲)

همچنین در سجده آخر نافله صبح نیز، استخاره به همین معنا وارد شده است.(۳)

۱- . وسائل الشیعه، أبواب صلاه الاستخاره، باب ۶، ح ۱.
۲- . شیخ صدوق، من لا یحضره الفقیه، ج ۱، ص ۵۶۲، حدیث ۱۵۵۲.
۳- . همان، ص ۵۶۳، ح ۱۵۵۳.

۱۱. شرایط صحت استخاره

۱.۱۱ استخاره بدون مشورت و فکر نباشد

بنابراین اگر پرسیده شود که آیا برای پاسخ به خواستگار دختر، استخاره کردن جایز است؟ جواب این است که مورد استخاره، پس از تحقیق و بررسی و مشورت و در هنگام تحیر است. بنابراین هرگاه با مشورت و تحقیق مشکل حل نشود، می توان استخاره کرد. (۱)

۲.۱۱ استخاره در یک موضوع تکرار نشود

در جواب این پرسش که آیا در مورد ازدواج، تکرار استخاره جایز است، فرموده اند:

«با تغییر شرایط یا تغییر نیت استخاره از حیث شروط و قیود، جایز است».(۲)

ص:۴۰

۱- . آیهالله بهجت، استفتائات، ج ۴، ص ۸، س ۴۵۶۱ ؛ آیهالله مکارم شیرازی، استفتائات، ج ۱، ص ۲۴۳، س ۸۵۷.

۲- . آیهالله بهجت، استفتائات، ج ۴، ص ۸، س ۴۵۶۳.

3.11 استخاره برای انجام محرمات یا واجبات نباشد

شیخ مفید می فرماید:

«استخاره در اموری که از آن نهی شده و حرام است و همچنین در ادای فرایض درست نیست؛ بلکه استخاره در امور مباح یا برای ترک امر مستحبی به سبب تعارضش با امر مستحب دیگر وارد است».(۱)

آیهالله صافی گلپایگانی فرموده است:

«وام با سود، ربا و حرام است و استخاره برای انجام عمل حرام، معنا ندارد».(۲)

ص:۴۱

۱- . بهاءالدین خرمشاهی، دانشنامه قرآن، ص ۱۹۹ (به نقل از شیخ مفید، رساله الغربه و مصباح کفعمی، باب فی الاستخارات ص ۳۹۲).
۲- . آیهالله صافی، جامع الاحکام، ج ۲، ص ۳۰۷، س ۱۹۹۸.

۱۲. برخی از احکام استخاره

۱.۱۲ حکم عمل به استخاره

استخاره الزام آور نیست؛ یعنی عمل به نتیجه استخاره، واجب نیست و هیچ الزام شرعی در عمل به آن وجود ندارد؛ ولی بهتر است برخلاف آن عمل نشود. البته پس از استخاره، مخالفت با آن صلاح نیست؛ هرچند حرام نمی باشد؛ مگر این که مدتی طولانی به تأخیر بیاندازد و سپس اقدام کند.(۱) به این مسئله در انتهای نوشتار نیز اشاره خواهیم کرد.

۲.۱۲ وسواس و افراط در استخاره

برخی افراد چنان در استخاره زیاده روی می کنند که حتی برای هر کار کوچک و

ص:۴۲

۱- . امام خمینی، استفتائات، ج ۳، ص ۸۰، س ۶ ؛ آیهالله خامنه ای، استفتائات، س ۱۴۳۴ ؛ آیهالله مکارم، استفتائات، ج ۱، ص ۵۴۲، س ۱۷۸۱ و ۸۵۸ ؛ آیهالله بهجت، استفتائات، ج ۴، ص ۸، س ۴۵۶۲ ؛ آیهالله فاضل، جامع المسائل، ج ۲، ص ۶۱۶، س ۱۶۴۵.

بی اهمیتی نیز به استخاره پناه می برنـد و در واقع گرفتار نوعی وسواس می شوند؛ به گونه ای که اقدام به هیچ کاری بدون استخاره برای آنها میسّر نیست. این امر سبب می شود تا استقلال فکری و اندیشه آنها ضعیف گردد و قدرت انتخاب و اعتماد به نفس را از دست بدهند و عقل و خرد را که بزرگ ترین نعمت الهی و چراغ فروزان پروردگار در درون جان انسان است، فراموش کنند.

از این امر بایـد جدّاً پرهیز کرد و استخاره را منحصر به مواردی کرد که گفته شد؛ یعنی در اموری که به راستی انسان حیران و سرگردان می شود؛ نه می تواند با اندیشه خود تصمیم بگیرد و نه مشاوران راه روشنی پیش پای او می گذارند.(۱)

۱- . مفاتیح نوین، ص ۱۱۱۸.

تصویر



ص:۴۴

۳.۱۲ ساعت استخاره

در بحث آداب استخاره، زمان هایی را که استخاره گرفتن در آن بهتر بود، برشمردیم. مرحوم محدّث قمی در «مفاتیح الجنان» روایاتی را از برخی کتب نقل می کند که برای استخاره با قرآن مجید ساعت های مخصوصی در ایّام هفته را تعیین کرده اند؛ ولی چون تصریح دارد که برای این مطلب، حدیثی از اهل بیت وارد نشده، از بیان آن خودداری می کنیم. در هر حال، به طور کلی می توان گفت که انسان همواره در زمان نیاز و اضطرار، می تواند با خدای خود راز و نیاز کند و با استخاره، مشکل خویش را حل نماید و از سرگردانی رهایی یابد.(۱)

۴.۱۲ استخاره برای دیگری، با نیابت و بدون نیابت

استخاره را همگان می توانند با آداب و شرایطی که بیان شد، برای خود انجام دهند، که

۱- . همان.

بـه تصـریح برخی از بزرگـان، همیـن نیز اولی و انسب است؛(۱) چرا که هر کس بـا تـوجه به نیـاز و اضـطرارش، خلوص بیشـتری در ارتبـاط با حضـرت حق (جـلّ و علاـ) دارد و خداونـد مهربـان نیز، راه حـل مشـکل را به وی نشان خواهـد داد. امّا می توان به دیگری نیز نیابت داد که از سوی او استخاره کند؛ به ویژه اگر آن شخص، از برجستگی های علمی و عملی و تقوا برخوردار باشد.(۲)

۵.۱۲ جواز استخاره برای طلاق

جواز اسـتخاره با قرآن یا تسبیح، اختصاص به امر خاصی ندارد؛ بلکه در هر امر مباحی که شخص در آن تردید یا حیرت داشته باشد، به طوری که قادر به گرفتن تصمیم نباشد، می توان استخاره گرفت و از نظر شرعی، عمل به استخاره واجب نیست؛ هرچند بهتر است

ص:۴۶

۱- . بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۲۸۵.

۲- . مفاتیح نوین، ص ۱۱۷.

انسان با آن مخالفت نکند.(۱)

۶.۱۲ عمل نکردن به استخاره

آیا عمل نکردن به استخاره، باعث نزول بلا می شود؟ آن گاه که برای کار مهم و سرنوشت سازی چون انتخاب همسر یا انتخاب شغل استخاره کردیم، اگر برخلاف آن عمل نمودیم، آیا بلای دنیا و عذاب آخرت گریبان گیر ما خواهد شد؟

نخست بایـد دانست که علت بی اعتنایی به نتیجه اسـتخاره چیست. اگر از ابتـدا بـدون تحقیق و تفکر لازم درباره انجام کاری، اسـتخاره کنیم و سپس از حقیقت ماجرا آگاه شویم، پس هیـچ محلی برای اسـتخاره نبوده تا پشت کردن به آن معنا یابد؛ ولی اگر از آغاز به خوب و بد، و آثار مثبت و منفی کار، آگاهی داشته و دیگران به همین نتیجه یا نتایج دیگر

۱- . آیهالله خامنه ای، اجوبه الاستفتائات، ص ۳۱۹، س ۱۴۳۶.

راهنمـایی کرده انـد، امـا برای دلگرمی بیشتر یا خرسـندی از تأییـد الهی اسـتخاره کرده ایم، باز هم محل اسـتخاره نبوده؛ چون سـنجش مزایا و معایب امور با تفکر و انـدیشه، و سـپس مشورت با دیگران در هنگام تردیـد و سـردرگمی، باید انسان را به نتیجه ای شـفاف و مطمئن رهنمون شده باشد. از این رو هیچ نیازی به استخاره نبوده و چنین کاری بیهوده و نابجاست.

پاسـخ دیگر این پرسـش، این است که اسـتخاره هیچ گونه تکلیف و الزامی برای فرد به وجود نمی آورد تا سـرپیچی از آن، عذاب و بلایی در پی داشـته باشـد؛ بلکه تنها رفع حیرت می کنـد و راه خیر همراه با عافیت را نشان می دهـد؛ همان طور که در مضـمون دعاهای اسـتخاره آمده است.

آیهالله مکارم شیرازی در این باره می فرماید:

«بی شک عمل به اسـتخاره، واجب نیست؛ ولی سـزاوار است انسان یا اسـتخاره نکند یا هرگاه استخاره کرد، با توکّل بر خدا به آن عمل کند و تردید به خود راه ندهد. با گام های استوار به سوی هدف پیش رود که مطمئناً نتیجه مثبت آن را خواهد دید و ما این موضوع

را شخصاً بارها و بارها آزموده ایم».(۱)

بنابراین، مخالفت با استخاره، خلاف شرع نیست؛ ولی به تجربه ثابت شده است در مواردی که با استخاره مخالفت شده، پشیمانی به بار آمده است. بنابراین بهتر است فرد مدتی صبر پیشه کند و سپس بار دیگر استخاره کند. شاید در بار اول، مصلحت نبوده، اما پس از گذشت زمانی، موانع برطرف شده و استخاره مساعد باشد.(۲)

ص:۴۹

۱- . مفاتیح نوین، ص ۱۱۱۸.

۲- . آیهالله گلپایگانی، مجمع المسائل، ج ۴، ص ۳۷۶، س ۱۰۰۴.

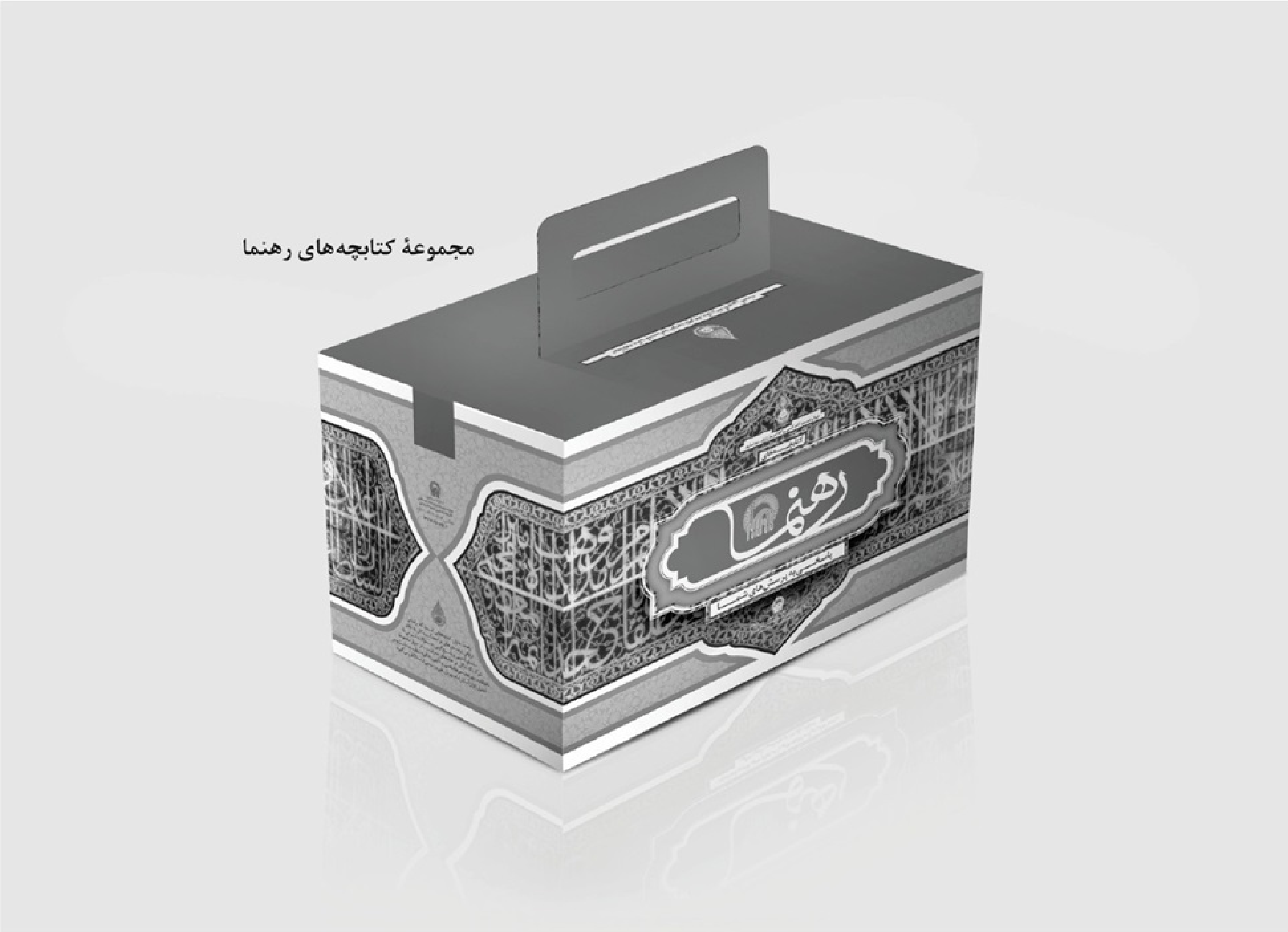
منابع برای مطالعه بیشتر

۱. مفاتح الغیب، محمدباقر مجلسی، مشهد: بنیاد پژوهش های اسلامی آستان قدس رضوی.

۲. مفاتیح نوین، آیه الله مکارم شیرازی، قم: مدرسه امام علی بن ابی طالب.

ص:۵۰

تصویر



ص:۵۱

تصویر



نسخهٔ دیجیتالی رهنما
مرکز پخش: مشهد مقدس، نبش ورودی باب الجواد علیه السلام
فروشگاه عرضهٔ محصولات رضوی
تلفن: ۰۵۱۱-۲۲۸۵۲۰۴

درباره مرکز

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند ؟

سوره زمر/ ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ .ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب « مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱.بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)

۲.تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی

۳.جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...

۴.سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو

۵.گسترش فرهنگ عمومی مطالعه

۶.زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱.عمل بر مبنای مجوز های قانونی

۲.ارتباط با مراکز هم سو

۳.پرهیز از موازی کاری

۴.صرفا ارائه محتوای علمی

۵.ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱.چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲.برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳.تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴.تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵.ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶.تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷.راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸.طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹.برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰.برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

۱.JAVA

۲.ANDROID

۳.EPUB

۴.CHM

۵.PDF

۶.HTML

۷.CHM

۸.GHB

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

۱.ANDROID

۲.IOS

۳.WINDOWS PHONE

۴.WINDOWS

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

درپایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان -خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی -پلاک ۱۲۹/۳۴- طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۸۸۳۱۸۷۲۲ ـ ۰۲۱

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹


مرکز تحقیقات رایانه ای
قائمیه
اصفهان
WWW
برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی
www.Ghaemiyeh.com
www.Ghaemiyeh.net
www.Ghaemiyeh.org
www.Ghaemiyeh.ir
مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.
۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹